

Streszczenie

Przedmiotem niniejszej rozprawy doktorskiej jest ożywienie ruchu turystycznego w rejonie systemu wodnego Kanału Elbląskiego i jego integracja z terenami położonymi wzdłuż drogi wodnej poprzez zastąpienie istniejącego modelu turystycznego nowym – który pozwoliłby optymalnie korzystać z uroków i atrakcji oferowanych przez region. Wybór tego akwenu nie jest przypadkowy. Jest to unikalny na skalę Polski system połączonych ze sobą kanałów i jezior, a dzięki zastosowanej unikatowej dziewiętnastowiecznej technologii ułatwiającej pokonywanie znacznych różnic wysokości terenu: pochylni, jest on również wyjątkowy na skalę światową. Akwen ten ma wielki potencjał – choć zaniedbany przez dziesięciolecia, uległ procesowi renaturalizacji – pojawiły się endemiczne gatunki roślin, oraz nowe, dla których warunki nad kanałem okazały się dogodne do rozwoju.

Założeniem pracy jest wykazanie, że przyjęcie nowej koncepcji turystycznej, mającej na celu ożywienie regionu możliwe jest jedynie w przypadku poszanowania przez projektanta samego miejsca, jego otoczenia, zastanej przyrody, ale też kultury i tradycji. W rozwinięciu przyjętej tezy, praca obejmuje rozważania nad istotnymi dla praktyki projektowej pojęciami: krajobraz, turystyka, turystyka kulturowa i zrównoważony rozwój oraz slow tourism. Studia bibliograficzne, badania terenowe i własne obserwacje, a także powzięte przeze mnie badania porównawcze wybranych dotychczas zrealizowanych projektów rewitalizacji kanałów żeglownych na świecie, związane z wymienionymi wyżej pojęciami, służą stworzeniu założeń projektowych turystycznej infrastruktury lądowej w postaci małej architektury, które dopasowane będą do potrzeb, ale i do otoczenia, aby jak najmniej ingerować w piękno dzikiej przyrody. Koncepcja ta zakłada również studium zupełnie nowego środka transportu, dostosowanego nie tylko do specyfiki kanału, ale też potrzeb użytkowników, w tym nowego typu turystów, którzy chcieliby przyjechać w to miejsce, aby spędzić czas na kanale i mieć możliwość zatrzymania się, aby móc zapuścić się w głąb łądu. Podkreślić należy, że stworzenie koncepcji przez projektanta działającego na polu architektury wnętrz i wzornictwa pozwala zastanowić się nad kwestiami wpływu kultury, krajobrazu, przyrody na projektowane formy, a zarazem jak projektowane obiekty wpłyną na otoczenie, w jaki sposób osiągnąć na tym polu harmonię.